

**Starptautiski recenzējamā zinātnisko rakstu krājuma
„Vārds un tā pētīšanas aspekti” rakstu iesniegšana,
noformēšana un recenzēšana**

Publicēšanas ētika

1. Redakcijas kolēģija

- 1.1. Rakstu krājuma redakcijas kolēģiju veido starptautiski atzīti nozares un saskares nozaru eksperti.
- 1.2. Redakcijas kolēģija atbild par zinātnieka ētikas principu ievērošanu, balstoties vadlīnijās redaktoriem, autoriem un recenzentiem (*COPE Code of Conduct for Journal Editors*).
- 1.3. Redakcijas kolēģiju vada redaktors (atbildīgais redaktors), kurš:
 - pieņem lēmumu par recenzentu izvēli un recenzentu maiņu;
 - nodrošina, ka informācija par iesniegtajiem rakstiem ir konfidenciāla un tā tiek apspriesta tikai ar katra raksta oficiālajiem recenzentiem;
 - pieņem lēmumu par rakstu publicēšanu, balstoties divu anonīmu recenzentu pozitīvā atzinumā;
 - divu recenzentu atšķirīgu viedokļu gadījumā piesaista trešo recenzentu;
 - konsultē redakcijas kolēģijas locekļus, ja tas nepieciešams.

2. Autors (-i)

- 2.1. Autors iesniedz zinātnisku rakstu, kas ir pilnībā oriģināls pētījums un nav publicēts/paredzēts publicēšanai citā izdevumā. Autorība ietver tikai tos autorus, kas ir snieguši nozīmīgu ieguldījumu raksta izveidē.
- 2.2. Autora pienākums ir sniegt pilnīgas atsauces uz visiem rakstā izmantotajiem avotiem. Autors atbild par to, lai viņa rakstā nebūtu plaģiāta, datu pārgrozīšanas vai citu zinātnieka ētikas pārkāpumu.
- 2.3. Autors ievēro rakstu noformēšanas prasības, kas pieejamas rakstu krājuma interneta vietnē <https://vards.liepu.lv>, sadaļā „Manuskripta noformēšanas prasības”. Rakstam jābūt uzrakstītam labā zinātniskā valodā.
- 2.4. Autors ievēro redakcijas kolēģijas noteiktos raksta iesniegšanas un papildināšanas (pārstrādes) termiņus.

3. Recenzents

- 3.1. Visi iesniegtie raksti tiek recenzēti anonīmi.
- 3.2. Recenzents neizpauž zinātnisko informāciju un idejas, kas tieši izriet no recenzējamā raksta, kā arī neizmanto tās personiskiem mērķiem.
- 3.3. Recenzents ir atbildīgs par objektīvu raksta vērtējumu.
- 3.4. Recenzentam ir tiesības atteikties no raksta vērtēšanas, ja raksta tematika neatbilst viņa zinātniskajai kompetencei. Par to recenzents informē redaktoru.
- 3.5. Recenzents sadarbojas ar redaktoru, informējot par iespējamo plaģiātismu vai citiem zinātnieka ētikas principu pārkāpumiem.
- 3.6. Recenzents ievēro redakcijas kolēģijas noteiktos recenzēšanas termiņus.

Rakstu noformēšanas prasības

1. Rakstā obligāti ietveramās sadaļas

- 1.1. Raksta autora (-u) vārds, uzvārds (*Bold/Treknraksts*), pārstāvētā institūcija, e-pasta adrese – lapas augšējā kreisajā stūrī.
- 1.2. Raksta virsraksts – lapas vidū (*Bold/Treknraksts, lielie burti*).
- 1.3. Kopsavilkums raksta sākumā – tajā valodā (latviešu, lietuviešu, angļu, vācu vai krievu valodā), kurā raksts tiek veidots, 1500–2000 zīmju (bez atstarpēm). Kopsavilkumā tiek atspoguļots pētījuma mērķis, avoti vai objekts, metodoloģija, galvenie rezultāti, secinājumi un 5–6 atslēgvārdi (*keywords, raktiniai žodžiai*) raksta valodā.
- 1.4. Kopsavilkums raksta beigās angļu valodā, ja raksts ir latviski, lietuviski, vāciski vai krieviski, un latviešu valodā, ja raksts ir lietuviešu, angļu, vācu vai krievu valodā. Šim kopsavilkumam (kopsavilkumiem) jābūt identiskam ar pirmo, ieskaitot raksta nosaukumu un atslēgvārdus.
- 1.5. Raksta apjoms – līdz 10 lappusēm (ieskaitot kopsavilkumus un literatūras sarakstu).
- 1.6. Rakstam jābūt strukturētam (ievads, galvenā daļa, nobeigums vai secinājumi), bet struktūras apakšvirsraksti nav obligāti.
- 1.7. Raksta beigās pievienojams izmantotās literatūras saraksts un izmantoto saīsinājumu skaidrojums, ja tāds ir nepieciešams.

2. Atsauču un literatūras saraksta noformēšanas nosacījumi

- 2.1. Visām tekstā ieliktajām atsaucēm jābūt skaidrotām literatūras sarakstā. Saraksts sakārtojams latīņu alfabēta secībā. Citās rakstu sistēmās esošās atsauces un bibliogrāfijas vienības transliterējamas latīņu alfabētā, izmantojot tiešsaistē pieejamo transliterācijas rīku *Translit* (pieejams: <http://translit.cc/>). Pēc autora ieskatiem var veidot atsevišķu sarakstu ar avotiem un atsevišķu – izmantotajai literatūrai.
- 2.2. Atsauces tekstā liekamas pēc citāta, iekavās norādot autora uzvārdu, izdošanas gadu, izmantotās lappuses. Lappuses nenorāda, ja nav citāts, bet ir izmantots viss avots. Literatūras saraksta vienības veido pēc formulas: Autora uzvārds, vārds (izdošanas gads). *Nosaukums*. Izdevniecības vieta: Izdevniecības nosaukums. DOI – ja tāds ir.
- 2.3. Atsauces un literatūras saraksta vienības noformējums, ja ir viena autora izdevums:
Atsauce tekstā: (Endzelīns 1951)
Bibliogrāfija: Endzelīns, Jānis (1951). *Latviešu valodas gramatika*. Rīga: Latvijas Valsts izdevniecība.
Atsauce tekstā: (Valdmanis 2021: 165)
Bibliogrāfija: Valdmanis, Jānis (2021). Laimdots Ceplītis – nozīmīga personība latviešu valodniecībā. *Vārds un tā pētīšanas aspekti* : rakstu krājums, 25. Liepāja: LiePA, 162–179. DOI: <https://doi.org/10.37384/VTPA.2021.25.162>
- 2.4. Divu autoru grāmata:
Atsauce tekstā: (Ceplīte, Ceplītis 1991)

Bibliogrāfija: Ceplīte, Brigita; Ceplītis, Laimdots (1991). *Latviešu valodas praktiskā gramatika*. Rīga: Zvaigzne.

2.5. Trīs vai vairāku autoru grāmata, monogrāfija:

Atsauce tekstā: (Ceplītis u. c. 1989: 35–36)

Bibliogrāfija: Ceplītis, Laimdots; Rozenbergs, Jānis; Valdmanis, Jānis (1989). *Latviešu valodas sintakse*. Rīga: Zvaigzne.

2.6. Raksts grāmatā, rakstu krājumā:

Atsauce tekstā: (Lauze 2019: 108)

Bibliogrāfija: Lauze, Linda (2019). Pakārtojuma vārdu *ka* un *kad* lietojums mutvārdu tekstā. *Valoda: nozīme un forma 10. Latvijas gramatiskā doma gadsimta gaitā = Language: Meaning and Form 10. A century of Latvian grammatical thought*: LU Humanitāro zinātņu fakultātes rakstu krājums; krājuma sastādītājas un redaktore Andra Kalnača, Ilze Lokmane. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 105–113. DOI: <https://doi.org/10.22364/vnf.10.10>

2.7. Raksts periodikas izdevumā:

Atsauce tekstā: (Adamaite 2015)

Bibliogrāfija: Adamaite, Undīne (2015). Valodnieks Andrejs Veisbergs: Mums ir ļoti laba gramatika. *Diena: Kultūras Diena*, 15. febr. [sk. 01.02.2019.]. Pieejams: <https://www.diena.lv/raksts/kd/intervijas/valodnieks-andrejs-veisbergs-mums-ir-loti-laba-gramatika-14087334>

2.8. Internetā pieejamie materiāli:

Atsauce tekstā: (Grovier 2021)

Bibliogrāfija:

Grovier, Kelly (2021). The Lion Hunt of Ashurbanipal: The 2700-year-old ‘fake news’. *BBC Culture*. Pieejams: <https://www.bbc.com/culture/article/20210325-the-lion-hunt-of-ashurbanipal-the-2700-year-old-fake-news> [sk. 08.04.2021.]

2.9. Arhīva materiāli:

Atsauce tekstā: (LZA 1949)

Bibliogrāfija:

Latvijas PSR Zinātņu Akadēmijas Latviešu valodas terminoloģijas komisija. ZA Latviešu valodas terminoloģijas komisijas protokoli (1949. g. 7. janv. – 1949. g. 16. dec.). *Latvijas PSR ZA arhīvs*, 1. fonds, 14. apraksts, 10. lieta.

Atsauce tekstā: (Eglītis [b. g.]

Bibliogrāfija:

Eglītis, Viktors [b. g.]. Vēstule Marijai Stalbovai. *Rakstniecības un mūzikas muzejs*, V. Egl. R3/18. RTMM, inv. nr. 12345.

3. Tehniskā noformējuma prasības:

3.1. Teksts veidojams – *Word* formātā, lapas izmērs – A4.

3.2. Lappušu malas (labā, kreisā) – 2,5 cm.

- 3.3. Raksta pamattekstā izmantojamais fonts – *Times New Roman*, burtu lielums – 14. Kopsavilkumos un literatūras sarakstā izmantojamais fonts – *Times New Roman*, burtu lielums – 12.
- 3.4. Intervāls starp rindām un rindkopām – 1 (*Single*).
- 3.5. Pamatteksts taisnots (*Justify*).
- 3.6. Atkāpe rindkopas sākumā (*Tab*) – 1,25.
- 3.7. Atstarpe starp vārdiem un pēc pieturzīmēm liekama vienu reizi. Izņēmums – pēdiņas un iekavas, kuru iekšpusē atstarpes nav jāliek.
- 3.8. Pēdiņas tehniski noformējamās latviešu valodā pirmās apakšā, otrās augšā, piemēram, „citāts”. Pēdiņas (neslīpināti) jāliek grāmatu, rakstu, izrāžu, izstāžu u. c. pasākumu nosaukumi, kā arī citāti. Pēdiņas neliek laikrakstu un žurnālu nosaukumus, tos raksta slīpināti.
- 3.9. Ja citējumā ir kādi izlaisti vārdi, teikumi vai teikumu daļas, tad to norāda ar divpunkti, kas ielikta taisnajās iekavās [..].
- 3.10. Ja citējumā ir lietoti kādi izcēlumi – trekninājumi, slīpinājumi, retinājumi, pasvītrojumi –, tad kvadrātiekvās jānorāda, kas tos veicis, un raksta autora iniciāļi, piemēram, [pasvītrojums mans – A. A.] vai [izcēlums mans – A. A.]. Tāpat norādāms arī uz tulkojumu, ja to veicis raksta autors pats, piemēram, [tulkojums no igauņu valodas mans – A. A.].
- 3.11. Tabulām, shēmām un attēliem jābūt novietotiem lapas centrā. Tiem jābūt numurētiem un melnbaltiem. Pie tiem ir jānorāda nosaukums un ziņas par ieguves avotu (līdzīgi kā izmantotās literatūras sarakstā).
- 3.12. Kad personvārds – autors, eksperts u. tml. – minēts rakstā pirmoreiz, tad jānorāda pilns vārds un uzvārds, piemēram, Benita Laumane. Turpmāk norādāms vārda iniciālis un uzvārds, piemēram, B. Laumane. Citautu personvārdiem, pirmoreiz tos minot, iekavās jānorāda arī oriģinālrakstība, piemēram, Anrī Van Ljē (*Henri Van Lier*).
- 3.13. Oriģinālrakstība iekavās norādāma arī aiz tulkota darba nosaukuma, piemēram, Džona L. Ostina (*John L. Austin*) darbs „Kā ar vārdiem darīt lietas” (*How to do Things with Words*, 1962), atveidota termina, piemēram, politkorektuma (*political correctness*) jēdziens u. tml.

4. Atsauce uz pētījuma projektu:

Ja nepieciešama atsauce uz projektu, precīzi jānorāda projekta finansētājs, nosaukums un numurs (netiek iekļauts projekta logo). Atsauce liekama pēc raksta pamatteksta.

Zinātnisko rakstu krājuma „Vārds un tā pētīšanas aspekti” raksti iesūtāmi līdz **20. aprīlim**.

E-pasts konsultācijām un rakstu iesūtīšanai balti@liepu.lv